

Nro. 25.

A' FELS. R. TSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Mártiusnak 25-dik napján 1796-dik
esztendőben.*

B é t s.

Az el múlt vasárnap kezdődtek el a' Cs. udvari fő templomban a' nagy héti közönséges áhétatosságok, mellyeken mind a' Császár és Császárné ő Felségek, és a' királyi fő hertzegek, mind az udvari tisztek jelen vóltanak. Tegnap dél előtt 10 és 12 óra közt vólt az udvarnál az esztendőnként nagy tsötörtökön gyakoroltatni szokott lábmosás, a' midön Császár ő Felsége 12 meg élemedett férjfiaknak, a' Fels. Császárné pedig ugyan annyi vén asszonyoknak lábait meg mosták, 's ezen tzeremoniának végbe menetele után őket meg vendéglettek meg is ajándékozták.

B b

Az el múlt hétfőn este azzal tisztelték meg a' Cs. K. testörző nemes Német és Galliciai gárdák fő kapitányoknak *Lobkovitz József* ő hertzezségének neve napját, hogy a' Gallicziai gárda szalájában sok fő rendű és méltóságú uraknak és dá máknak jelenlétekben szép musikális akadémiát tsináltak, és külömbféle eledellel, süteményekkel, és frissítő italokkal kedves vendégeiket meg vendégtették. A' nevezett hertzegen kívül sok idevaló fő Generálisok is meg tisztelték gyűléseket jelenlételekkel.

Hadi és Békességes Környüállások.

Basileából írják, hogy egy nagy udvar ministerje néhány időtől fogva barátságosan él *Barthelemy* úrral, és hogy e' kettő és *B. Engström* ottan való által utazásokor egynéhány conferentiát tartottak egymás közt. A' *Párisi Directorium* is hajlandóbnak lenni láttatik most a' békességre mint vólt ennekelötte, fülébe menvén, hogy a' *Pétersburgi* udvar is hathatósan kívánja a' szövetséges Fejedelmeket segíteni. — Úgy hallatik, hogy *Soucy* Grófné, a' ki t. i. a' Fr. királyi kis asszonyt *Párisból* ide *Bétsbe* kísérte, de hazájába vissza térni kívánt, *Báselben* passust nem nyerhet, világosan meg parantsolván a' *Directorium*, hogy engedelve nélkül ne adattassék nékie szabadság a' haza való menetelre.

Mindenütt ugyan, de kiváltképen *Olafz Országban* nagy hadi készületeket tétetnek az egymás ellen hadakozó hatalmasságok. *Pietrában* Febr. 17-dikén hoszszas hadi tanátsot tartottak a' *Frantzia Generálisok*, 's mindnyájan jónak találták azon planumot, mellyet *Schérer* Generális készített a' jövő táborozásnak folytatására. Egyfzersmind *contractusra* léptek néhány gazdag kereskedőkkel, a' kik 15000 terehordó öszvért, és 6000 lovat vásárlanak Apr. első napjától fogva *Juniusnak* utolsó napjáig, kész pénz fizetésért, a' *Frantzia respublica* számára.

Pedemontiumból iratik, hogy egy 10000 főből-
 álló Austriai corpus ezen tartomány határaihoz
 masirozvan *Ovada* környékén tanyázik, és hogy
 több hadi seregek is kézzel felbe vágynak. A'
Turini udvar is nem múlatja el a' maga kötelessé-
 gét, semmit el nem hagy abból, a' mit a' hada-
 kozásnak folytatására alkalmatosnak és izüksé-
 gesnek lenni itél, minden tartományaiban erös-
 sen verbuáltatja a' fegyver viselésre alkalmatos
 ifjúságot. Szavonában 15000 táborigi sátorok va-
 gyon, e' mellett mostanában igen sok munitziót,
 táborigi eleséget, és 4 millió liver kézzel pénzt vittek
 oda bé a' Frantziák. *Schéerer* Generalis *Nizzából*
Szavonába lett vissza menetele után mindjárt ha-
 di tanátsot tartott az ott lévő Fr. Generalitással.

Jourdán Generális nagyon büszkélkedik a'
Párisi Directorium által ajándékozott tizfra kard-
 ban, 's azzal kérkedett az *Aacheni* bálban, hogy
 ő jó hasznát fogja annak venni a' jövő nyáron.
 (talán úgy mint *Dampier* Generális *Valentzia* kör-
 nyékén, és a' múlt ősszel *Pichegrü* *Moguntzia* előtt).

Egy *Frankfurti* magános levélből ezeket ol-
 vassuk. Itten, *úgymond*, semmi újság nintsen,
 úgy vélekedünk, hogy nem sokára felmondják a'
 Frantziák a' fegyverüzünést. Azonközben az *As-
 schaffenburg* mellett vólt tartalék artilléria előbre
 nyomúlt, de a' regementek még most is téli kvár-
 télyaikön pihennek. — A' *Bingentől* fogva *Op-
 penheimig* ki nyuló lineán egymást éri a' sok re-
 dúta, az az, földi erősség, mellyek olly végből
 készítettek, hogyha talán appetitusok lenne a'
 Frantziáknak *Moguntziára*, óltalom bástyaúl le-
 hessenek a' mieinknek.

Hogyha a' *Párisi* Journalisták trombitálások
 szerént kellett vólna a' hadi dolgoknak folyoi,
 még Már. első napján el kellett vólna kezdödni
 az elleségeskedésnek, de légyen hálá az egeknek
 még most is tart a' fegyverüzünésnek ideje, mind
 a' két rész az utolsó pontig bé töltvén annak fel té-

teleit. A' *Rénus* felső környékén 200 lépés közbevetés vagyon a' két részről ki állitatott külső vigyázó seregek közt, mihelyt a' strázsák felváltatnak, ölzve menvén kezet tsapnak 's barátságosan beszélgetnek egymással, a' Frantzia ki húzza tarifznyájából pálinkás üvegét 's a' Német katonára köfzöni, e' pedig prófontal kínálja amazt, és mintha egy úrnak szolgálnának, olly tsendesen viselik magokat egymás eránt. Egy ottan keresztül utazott betsületes ember tudakozza egy Generálistól: hát ugyan el sül e' hamar a' puska? Még *úgymond*, leg kissebb rendelés sem tétetett ez eránt, és mi tellyes reménységben vagyunk, hogy nem sokára békességes olaj ágakkal fogjuk süvegeinket fel ékesíteni. Azonközben mind a' két részről számos és győzhetetlen földi erősségek készitetnek. A' Németek tartanak a' Frantziák rajtok való ütésétől, és a' kiknek módjok vagyon benne, távolyabb vonnyák magokat a' *Rénus* vizétől.

A' *Rénus* felső környékéről ezeket írja egy valaki Márt. 7-dikán oda haza hagyott kedves baráttyának: Töled való el válásomkor azt igérem, hogy nem sokára háborús újságokkal fogok néked kedveskedni, de épen módóm és alkalmazom nints bé tellyesítésére, mivel még most is hüvelyében tartya *Márs* Isten maga öldöklő szerfzámát. Kivánnám, hogy rosdásodna is meg abban! A' nélkül is elég nyomorúság terheli a' szegény emberi nemzetet. Mindenütt rendkívül való szükség és drágaság uralkodik. E' mellett a' nyavalyák is számos embert temetnek a' föld alá. Sok helyeken, kivált a' hol marha dög vagyon, tsaknem éhel halásra jutottak a' szegény lakosok. Még is mindazáltal ritkán tapasztaltam, hogy az illy szomorú környülállások közt is ne héjjáavalóskodna az ember. A' leg nagyobb békességben sem vóltak vigabb farsangi mulatságok mint mostan, mellyeknek határát a' böjti napokon is belől vitték. A' szegény betegek töviskes ágyaikon nyögni, a' szükölködő szegények

éhel halással küszködni engedtetnek. A' kinek egészsége, tehetsége, pénze vagy credituma vagy, szüntelen vendégeskedik, vigad, játszik 's tántzol.

Német Ország.

Kolóniából Márt. 8-dikán. Az el múlt tsőtörtökön jött bé hozzánk *Jourdán* Fr. Generális nagy pompával, és sok ágyú ropogások közt. — A' *Geyeri* palotában, a' hová bé szállott, 140 személyre való asztalt terítetett a' magistrátus, estére pedig igen fényes bált adott, mellyben 60 dámák vóltanak jelen, és minden frisselő italokkal és tsemegékkal szolgáltak nékiek. Tegnap és ma is hasonló vendégség vólt. Minden nap ezer koronás tallérjában került a' várasnak *Jourdán* meg vendégeltetése. Hólnap *Koblentz* felé fog indulni, az itt feküdt pattantyús seregnek egy része tegnap már előre oda ment.

Düsszeldorfól Márt. 4-dikén. A' miolta *Jourdán* Ganerális *Párisból* vissza jött, a' Frantziák is meg kettőztették hadi készületeiket; sok *Rénuson* túl pihent seregek parantsolatot vettek más környékekre való masirozásra, a' *Luxemburg* és *Metz* körül téli kvártélyban feküdtek közelebb nyomultak a' *Mósel* vizéhez. — *Kleber* Generális meg tekintvén az itt készített erősségeket, más passusoknak meg erősítésekre is parantsolatot hagyott. A' *Münsteri* Püspökségnek lakosai azzal hízeltnek magoknak, hogy akár békesség, akár háború legyen, ők békességben maradnak a' *Prussziai* új demarcationális lineán belől. — A' Cs. K. ármadánál 40 tizt nyerte el a' *Terésia* vitézi Rendnek keresztyét. Ezeken kívül vagynak még egynéhány ki osztani való nagy és kis keresztek, a' mellyek rövid idő alatt ki fognak osztatni.

Frantzia Ország.

A' politziára ügyelő minister közönséges parantsolatot adott az eránt a' strázsáknak, hogy

mindent, a' ki vagy vassal, vagy ónnal pántozott vastag páltzával jár fogják meg, 's vigyék a' legközelebb való politzia commissáriushoz. Erre pedig a' *Párisban* tartózkodó idegeneknek soksága adott alkalmatosságot, a' kik nem közönséges vendégfogadókban, hanem magános házakban vagynak szálláson. Ezekre nézve azt végzette a' végre hajtó Tanáts, hogy a' házi gazdák kemény büntetés alatt köteleztessenek a' nállok lakó idegen személyeknek neveiket, hazájokat, állapotjokat, kézi vagy más mesterségeiket, életeknek és magok táplálásának módját fel jegyezni, a' politzia commissariusoknak bé adni, és a' nállok lakóknak minden lépéseikre 's mozgásaikra szemesen vigyázni. — — Végtére az eddig adatott passusokat, avagy a' *Párisba* való maradásra ki osztogatott szabadtságos leveleket is haszontalanoknak lenni ítélte, és a' melly idegen ennekutánna is ott akar múlatni, köteles lészzen az új politzia ministernél magát bé jelentvén új szabadtság levelet kérni.

A' *Márt. 4-ikén* tartatott gyűlésben töbnire abban foglalatoskodott az 500 tagokból álló Tanáts, hogy azokat a' nemzeti képviselőket, a' kiknek emigráns rokonjaik vagynak, mind ki rekeszszék gyülekezetekekből. *Madier* egész erejével ellene szegezte magát ezen projectumnak. Hogyha, *úgymond* ő, a' mi hivatalbéli társunknak *Fregeville* Generálisnak, *Hoche* vezérnek, 's több illy vitéz, és érdemes hazafiaknak emigrált rokonjaik 's egyfersmind ezen Tanátsnak tagjai vólnának, ki küzföbölnétek é őket innen? Igen is! fel szállalt egy valaki, magok önként le tennék hivataljaikat. Eleget lármázott *Madier* és mások, de a' Tanáts álhatatosan meg maradt végzése mellett, ez egy ki fogással, hogy tsak azok az emigránsoknak rokonjai maradjanak meg hivataljaikban, a' kik a' revolutiónak kezdetétől fogva hiv védelmező vitézei vóltak a' Hazának.

Az öreg Tanátsnak a' fellyebb fel jegyzett napon tartott gyűllésében *Plasson* és *Bernárd* polgárok bé mutatták a' *Montesquieu* tudós munkáinak új kiadásait és le festett képét, a' melly alkalmatossággal némelley tagok azt projectálták, hogy betses munkái a' nemzeti leveles tárban, le festett képe pedig az öreg Tanáts gyűllés házában *Brutus* képével általellenben helyheztessenek. Mivel mindazáltal egyik közzülök azt jegyzette meg, hogy az ifjú Tanáts annak meg vizsgálására, ha érdemes é ez az el húnnyt tudós a' *Pantheonra*, különös commissiót rendelt ki, mellynek végződését el keliene várni, azért azt végzette az öreg Tanáts, hogy ideig óráig a' leveles tárba tétessenek bé *Montesquieunak* képe és munkái.

A' *Stoflet* meg öletéséről következő környülállásokat hord elő egy *Angersi* levél: *Stoflet úgymond*, negyed magával eggyütt halálra, egy 14 esztendős ifjú pedig a' békességig való tömlötzsre sententziáztattak. Ő maga kevesett szólott maga menségére: mindazáltal egynéhány nevezetes *Chouans* vezéreket és maradásoknak helyét ki nyilatkoztatta; még többet lehet az életben meg hagyatott 14 esztendős ifjútól várni, a' ki *Stofletnek* belső szolgája vólt. Mind öt, mind szerentsetlen társait a' *Plotimene* majorság árendássa, a' kinél háltak vala, árulta el, maga és Generális adjutánisa a' szobában háltak, a' strázsai pedig a' tsürben állitatván vigyázatra, fáradtak lévén el aludtak, 's e' vólt az oka, hogy észre nem vették a' patrioták által lett körül vétetéseket. Azon éjjel eggy oda közel lévő kastélyt is, mellyben sok *Chouansok* tartózkodtak, körül kerítettek.

Egy *Párisi* közönséges levél azt beszéli, hogy a' *Prussziai* király ismét egy ágenst küldött vólna oda békességes fel tételekkel, a' mellyek mindazonáltal azoknak, a' kik még 200000 embert és 2000 millió livert szeretnének magok fösvenységének fel áldozni, nem igen tettzenek, és most is a' hadakozásnak további folytatását sürgetik.

Az emberiség, úgymond ennek a' közönséges levelnek írója, a' politica, a' Statusnak hazna, és a' népnek boldogsága kívánnyák ezen ártalmas háborúnak végződését. Hogyha a' külső hatalmaságok mástól való nem függésünket, constitutionkat, és mostani fő kormányunkat meg fogják esmérni, meg elégedhetünk ezekkel, le mondhatunk a' fegyvereink által keresett örökségekről, a' melyeknek meg tartása örökös gyűlölségre, ellenségeskedésre, nyughatatlanságra és hadakozásra való alkalmatosságot szolgáltatna. Tapasztalni fogjuk a' békességnek jótéteményeit, bé gyógyúlnak a' Statusnak testén ejtetett sebek, vissza szereztetik Finántziáknak és assignátánknak hitelessége, meg jobbitatnak az erköltsök, és a' kormányozásnak minden részei meg fognak újúlni. Egyedül a' békességben felejtetheti el a' Fr. nemzet a' maga sok szerentsétlenségeit és nyomorúságait.

Batáviai Respublika.

Allig kezdődött el a' Hágai nationális Convent gyűlése, 's már is fel támadt annak néhány tagjai ellen az irígység lelke. *Amsterdámból* olly irások küldettek bé az oda való köz bátorságra ügyelő commissió által, mellyekben leg elsőben is annak előülője *Paulus Péter* azzal vádoltatik, hogy ő okozta volna a' *Jó Reménység hegyének* Anglusok kezébe való esését; hogy a' napkeleti Indiai kereskedő Társaság rosszul gazdálkodott tagjait visszatenni akarta előbbi hivataljokba 's a' t. Ezen vádak miatt nagy lárma esett a' Conventben, nemeltyek azt kívánván, hogy *Paulus Péter* takarodjék ki az előülő székből; mások ellenkező értelemben vóltak; végtére mindenek ki küldetvén a' gyűllés palotájából, közönséges commissiót formált magából a' Convent, mellyben a' voksoknak többsége által egy különös commissió választott ki a' vádaknak és vádolóknak meg vizsgál-tatásokra, melly által ártatlannak lenni találtatott a' vádoltatott személy, 's magok a' vádolók vól-

tak azok, a' kik illy hívségtelenséggel viseltettek a' hazához.

A' *Friziából* elszökött nemzeti képviselők levelet küldvén a' Hágai nemzeti gyűléshez arra kötelezték magokat, hogy ők mindenkor kézsek viselt hivataljaiknak folytatásáról számot adni. Egyfzersmind azt kívánták, hogy tétessenek vissza előbbi tiztségeikbe. Ezen tárgynak meg vizsgálására 8 tagból álló *commisio* rendeltetett ki.

Leovardiából iratik, hogy a' mostani *Friziai* nemzeti képviselők majestas ellenvaló vétekbe esséssel vádolták őket. Azon 20 Hollandus emigránsok közül, a' kik minap a' határ szélein megfogatván *Hágába* vitettek, 4-en szabadon bocsátattak, 2-en rövid tömlötözésre ítéltettek, a' többi *Zwollba* vissza vitetvén egymás után mind agyon lövették. A' *Friziai* tartományban is 17-en végeztettek ki illy halállal e' világból.

Mart. 8-kán mint a' helytartó fejedelem születése napján ennekelötte mindenkor fényes vendégség szokott lenni; most ellenben egész tsendességben tölt el. Ambár sokan úgy gondolkoznak, hogy ezen a' napon az előbbi vendégeskedéssel ellenkező vendégség fogna lenni; de még is nem történt, 's akkor sem lészzen semmi pompa, a' midön a' *Friziai* és *Zélandiai* nemzeti deputatusok *Hágába* mennek.

A' *Márt. 3-dikán* tartatott processiónak alkalmatosságával sok *medailla*, az az, emlékeztető pénz veretett és osztatott ki azok közt, a' kik akkor mások felett meg különböztették magokat. A' *Hágai* katona őrizet egyenesen a' Nemzeti Gyűléstől és annak előülőjétől fog függeni. Az utólsóbb adja ki a' parolát és a' parantsolatokat.

Paulus Péter egészségének változása miatt *Márt. 7-dikén* interimális előülővé tétetett *van de Casteels* a' Convent titoknokja, a' ki mindjárt akkor bé is ült az előülő székébe. Ebben a' gyűlés-

ben olvastattak fel az Európai Fejedelmi udvaroknál lévő Hollandus követeknek azon irásaik, mellyek még vagy a' köz Rendekhez, vagy a' *Greffierhez*, avagy nagy Pensionáriushoz vóltak utasítva; addig is, míg a' külső dolgoknak kormányozására különös commissió rendeltetne, a' Convent titoknokjaira bizattatott azoknak folytatása. Ezen gyűlésben végzette azt is el a' Convent, hogy a' *Hágában* lévő idegen ministerek számára fényes vendégség adassék.

A' *Hágai* Nemzeti Convent gyűlésének elkezdetéről illetően hirdetmény tétetett közönséggé Mart. első napján:

„A' *Batáviai* Népet példázoló Nemzeti Convent közönti azokat, 's mindnyájoknak barátságát igéri, a' kik ezen hirdetményt vagy szemeikkel látják, vagy olvassák, vagy arról hallanak. Minekutánna ez a' Convent a' szövetséges tartományok köz Rendjei által Februariusnak 19-ikén költ hirdetménye, és a' *Batáviai* nép akarátja szerint mái napon öszve gyűllött, és mint a' *Batáviai* népnek példázoló teste öszve állott vólna: leg első előülőjévé *Paulus Péter* polgárt, provisórius titoknokjaivá *van de Castele, van Sütter, van Marle*, és *Valkenaer* polgárokat választotta. Annakokáért minden köteles lészzen a' jelenvaló előülőnek és titoknokoknak alá irásaikat illendöképen tekinteni, és minden ő általok ki adattatandó parantsolatoknak akként engedelmeskedni, 's akként végbe vinni azokat, mintha az egész Nemzeti Gyűlés által adatnának azok ki. — Minden intéző és esedező leveleket ilyen felül írással kell bé adni: *A' Batáviai Népet példázoló Nemzeti Gyűlésnek*; Nem külömben minden törvényes sententziákat a' *Batáviai* Nép nevében kell a' hazái és hadi törvénytévőknek ki adni. Ahozképest szükség lészzen ezen hirdetményt mindenütt, a' hol illik, közönséggé tenni, a' közönséges helyekre ki függeszteni, és a' mellyek ebben parantsolatnak, tökéletesen végbe vinni.“

ladatosságának tziimerével Excellentziádnak alkalmatlankodni, reménylvén hogy ezen háladatosságának kevés tanúbizonságát kegyelmesen fogja fogadni, a' ki mélységes tisztelettel marad Excellentziádnak alázatos szolgája a' *Warsóviai* magistratus Nov. 6-dik napján 1795 esztendőb. “

Erre illyenképen válaszolt a' nevezett Orosz vezér: “ Uraim! Tökélletes meg elégedéssel veszem a' *Warsóviai* lakosok által nékem küldött ajándékot a' tobák tartót, mellyet leg nagyobbra betsüllök az azon lévő felül irásért (a' melly e' vala: *Az emberiség baráttjának*), és a' melly által szüntelen arra fogok emlékeztetni, hogy én nékem igen szomorú környülállások közt vólt. Szerentsém azon váras népével való jótételre — A' mit vele miveltem, kötelességemben állott. — *Allapatomra nézve katona, természetemre nézve pedig én is ember vagyok.* A' mennyire tehetségem engedte, tartoztam a' háborúnak gonoszait enyhíteni, és minden lakosoknak meg bizonyítani, hogy azon felebaráti szeretetek principiumai, mellyek a' mi halhatatlan fejedelem asszonyunkban *II Katalin*ban vagynak, lelkesitik az ő vitézeit is mind az ütközetekben, mind győzedelmeik után. Kérem kegyelmeteket, jelentsék ki ezen indulatomat *Warsóvia* lakosinak, a' ki maradok alázatos és engedelmes szolgájok *Gróf Potemkin Pál* — *Moskauban Dec. 30-dikán 1795-ben.* “

G a l l i c z i a.

Lembergöl Febr. 24-dikén. A' Krakai polgárság ismét egy esedező levelet küldött az idevaló fő kórmányszéknek, mellyben azt kéri, hogy a' Prusszus seregeknek ott lételek alatt, régi privilegiumaik ellen, oda bé tsúszott, 's ottan kereskedést indított zsidók üzettessenek ki onnan a' külső várasokba, holott a' mint ennekelötte, úgy ennekutánna is tettések szerént élhetnek és kereskedhetnek. Esedező levelekre kívánt válasz

adatott a' *Lembergi* kórmányfzék által, melly szerint semmi névvel nevezendő Zsidónak szabad nem lézzen *Krakóvia* belsö várasában sem lakni, sem tsak egy éjjel is ott benn hálni. Ezen alkalmaztossággal *Lembergben* is az a' parantsolat hirdettetett ki, hogy a' jövö Augustusnak hólnapja után egy zsidónak sem lézzen szabad a' váras piatzán áruló bóltokat tartani. Aminthogy már is sokan közülök el hagyván ott lévö bóltjaikat a' Zsidó úttzában költöztek, holott egynéhány áruló bóltokat építettek is magoknak.

Elegyes Tüdösítások.

A' *Warsóviában* eddig vólt Apostoli követ ministeri rangját le tévén a' kapuja felett való tzimert le vétette. A' *Bádeni* marchionatusban, a' múlt századnak kezdetétöl fogva szokásban vólt, hanem 50 esztendőktöl fogva tsak imitt amott gyakoroltatott symbolicus könyvekre (a' Luther katékismusára, az Augustána confessióra 's a' t.) tett esküvése a' papoknak á' fejedelem világos parantsolatjára el törültetett; ellenben kötelesek az ezután rendeltetendő új papok az óltár előtt való kéz bé adással magokat arra kötelezni, hogy ök egyedül az Isten belzédje és az Evangélica vallásnak alkotmánya szerint kívánnyák hivataljaikat folytatni. *Berlinben* *Ambroszi János* nevü, kegyességéről, és prédikátori talentomairól az egész Német Országban igen híres prédikátor, és a' *Brandenburgiai* Cseh Ekklesiáknak Superintendense a' múlt hólnapban meghalván, minden ötet esméröknek, de kiváltképen az ötet szerető megyéjének szomorúságot okozott. Ez az érdemes férjfiú, a' kit a' Magyar Kurir is személyesen esmért, és jó szivüségéért mindenkor tisztelt, *Arva* Vármegyében született, iskolai tudományának végzése után a' 7 esztendei háború alatt a' *Hálai* fő iskolába ment, és egynéhány esztendeig való tanulása után elsőben az oda való Cseh gyülekezetnek, annakutánna a' *Berlininek*, azután a' *Havelbergai-*

nak Prédikátorja vólt, végtére szép talentomaiért, és épületes tanitásiért egy *Berlini* Német gyülekezetbe által tétetett. — A' *Brémai* magistratus azt a' parantsolatot adta ki, hogy minden ottan tartózkodó emigráns tilztek harmad nap' alatt takarodjanak onnan ki. — Egy *Moreau* nevezetű Frantzia egyik Európai tartományból a' másikba vándorol, 's egyedül penna tsinálásának különös mesterségéből él, a' ki egy minutum alatt 5 jó pennát tud metzeni. — Egy *Scheibel* nevű *Lemberg*i kereskedő 100000 forintig bankerotirozván onnan el szökött. Creditorjainak meg vakításokra 2 esztendővel ez előtt egy olly szép házat építetett a' *Krakóviai* külső városban, melly 50000 forintjában került, el szökése előtt ezt is feleségének inscribálta, és így senki se veheti el tőle. — A' *Párisi* Directorium azt végzette, hogy minden requisitio alá tétetett ifjú személyessen mennyen a' táborhoz. — A' *Lisbonai* udvar békességes alkuba bortsátkozott a' Frantziákkal a' *Madritti* udvar közbenjárása által. — *Courtot* Fr. Generális hadi törvény eleibe idéztetett a' *Moguntzia* földi erősségeknek és sántzoknak el vesztése miatt, de a' hadi törvény előtt el illantott fogságából. *Charette* Rojalista Generálisról a' patriotákkal való ütközetben halálosan meg sebesítetvén, hallatik hogy *Cadenben* meg is hólt. — — Ezen hirnek igazságáról azon okból lehet kételkedni, mivel *Cande* a' *Loire* (*Ligeris*) folyó viz jobb partján fekszik, *Charette* pedig a' bal partyán tanyázott. — *Stoflet* életének utólsó szempillantásaiban is igen bátran viselte magát, úgy annyira, hogy maga magának kötötte bé kezkenőjével a' szemeit, 's bátran le térdepelt, az első lövésre mindjárt a' földre terült; hanem egyik adjutánsába 10 golyóbis lövetett, 's úgy hólt meg. — A' *Párisi* Directorium 1000 liverst ígért annak jutalomúl, a' ki egy emigránst el fog. — *Brüsszelnek* kapui azért zárattak bé, mivel az a' hir támadt, hogy *Loupoigne* *Károly* a' *Gemmapei* zenebona indítóinak fő vezér-

jek, néhány hív embereivel együtt ott lappang,
 's ott is zenebonát akar indítani. — *B. Trenk*, ki-
 ről ennekelőtte az a' hirkölt vólt, hogy *Párisban* guil-
 lotiniroztatott, most is életben lenni mondatik. —
 A' *Hesszen-Kasszeli* Landgróf minden compániát 30
 emberrel öregbitetni parantsolt. — A' *Mietaui*
 szabad kömivesek a' múlt Febr. 6 dikán lózséjo-
 kat, az az, gyűllés házokat bé zárván, mind azon
 épületet, mind az abban lévő könyvtárt a' köz-
 jóra rendelt collegiumnak ajándékozták. — A'
 fenn nevezett *Courtot* Generálisra távól létében is
 ki mondatott a' szententia, melly szerént 3 hólna-
 pi tömlötze érdemesnek, 's minden Fr. seregek-
 nél való szolgálatra érdemetlennel lenni íteltetett.
 — A' múlt hólnapnak 15-dikén nagy vigság vólt
 Romában, a' Sz. Pápa fő papi hivatalja 22-ik ez-
 tendejeének emlékezetére. — Az Olasz Országi Cs.
 K. armadia 20000 emberrel szaporitatott. — A'
Batáviai nemzeti Conventnek előülője *Paulus Pé-*
ter meg betegedett. Hasonló szerentsétlenség tör-
 tént *van der Meer* úr szép feleségén, a' ki a' Mart.
 3-dikán vólt közönséges processio alkalmatossá-
 gával a' szabadtság Isten asszonya képét viselte,
 és egész 6 óráig ült a' triumphalis szekéren. — A'
Koppenhágába küldetett első rangú minister *Grou-*
velle polgár igen rövid beszédet mondott a' király
 előtt való első meg jelenésekor. — A' Spanyol
 Országi fő kormányfő meg parantsolta az azon
 országban lévő Fr. Emigránsoknak, hogy a' Fr.
 határoktól 30, a' Spanyol kikötő helyektől pedig
 15 óráni járó földre távozzanak el. — A' *Svéciai*
 armadiát reformálni akarja a' *Südermanlandiai*
 hertzeg az országnak mostani regense. Egy Olasz
 Országba masirozott Austriai tífzt azt írta *Tyro-*
lisból egy *Bétsi* barátjának, hogy egy *Pusterthale*
 nevű helységben egy olly betsületes embernél vólt
 kvártélyban, a' kinél a' Török háború kezdetétől
 fogva 19000 katona vólt kvártélyon, 's mindeniknek
 3 téfzta gömbötztöt főzetett ingyen, melly azóltától
 fogva 57000 gömbötzre ment.

Néhai TT. *Stretskó György* úr helyett tettett a' Posoni Evangelikus gyülekezet előjáróinak, Lötsei Rector *Lüdemann* urat virágzó iskolájokban közönséges Tanítónak választani. A' Rector-ság nem úgy mint eddig, hanem alternative, minden két esztendőben mind a' három Professoron meg fog fordulni. Leg elsőben is TT. *Szábel István* Professor úrnak kellett volna az iskola kormányát kezére venni: de mivel változó egészsége miatt magát annak viselésére elégtelennek lenni állította, TT. *Fábry István* úr tétetett ezen új alkotmány szerént a' nevezett iskolának igazgatójává.

* * *

A' múlt Januáriusban azt tudakozza töllem a' Magyar Kurirnak egy érdeemes olvasója: mit és kit kell a' *Fidalcus Ladonius Poëta Arcas* nevezeten érteni? Ezen kérdésnek meg fejtésére szükség tudnunk, hogy Rómában 1690-dik esztendőben egy tudós Társaság állitatott fel *Arcadica Societas* nevezet alatt, a' mellynek fő tzélja abban áll, hogy a' szép tudományokat, 's kiváltképen a' deák Poësiszt, mennél jobban lehet, tökéletes-sithesse. A' ki ezen Tud. Társaság tagjává akar lenni, annak már annakelőtte 50 külömbkülömbféle tárgyról irott szép és mesterséges vers darabokat kellett írni, 's azután pedig, minden esztendőben egy két darabot küldeni munkáiból. — Minden azon Társaságba be vétetődött tagnak különös név adatik. Tiszt. *Valla Hyacintus* Nyitrai Professor úrnak *Fidalcus* név adatott, azután egymás diploma által páztori kunyhó és legeltető hely bizatott reá, 's ugyan ekkor *Ladonicus* névvel tiszteltetett meg.